

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΝΟΜΟΣ ΑΤΤΙΚΗΣ
ΔΗΜΟΣ ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΥ
ΜΕΣΟΓΑΙΑΣ**

ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟ: 11-4-2025

ΑΡ. ΠΡΩΤ: 7208

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

Α Π Ο Σ Π Α Σ Μ Α

Από το πρακτικό της υπ' αριθμόν **6^{ης}/10-04-2025** συνεδριάσεως του Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου Μαρκοπούλου Μεσογαίας.

Αριθμ. Αποφ. 77/2025

Π Ε Ρ Ι Λ Η Ψ Η

Λήψη απόφασης για γνωμοδότηση επί της Περιβαλλοντικής Μελέτης για την Τροποποίηση των Περιβαλλοντικών Όρων του Έργου: «ΕΡΓΑ ΔΙΕΥΘΕΤΗΣΗΣ ΡΕΜΑΤΟΣ ΕΡΑΣΙΝΟΥ ΑΝΑΝΤΗ ΤΜΗΜΑ».

Στο Μαρκόπουλο Μεσογαίας και στο Δημοτικό Κατάστημα την **10^η** του μηνός **Απριλίου** έτους **2025**, ημέρα της εβδομάδος **Πέμπτη** και ώρα **19.00 μ.μ.**, συνήλθε σε «διά ζώσης και μερικώς δια τηλεδιάσκεψης» Τακτική Συνεδρίαση το Δημοτικό Συμβούλιο του Δήμου Μαρκοπούλου Μεσογαίας, έπειτα από την υπ' αριθμόν **6719/4-4-2025** έγγραφη πρόσκληση της Προέδρου αυτού, που δημοσιεύθηκε σε κάθε έναν από τους Συμβούλους σύμφωνα με το άρθρο 67 του Ν. 3852/2010 Φ.Ε.Κ. Α'/87/07-06-2010 και στον κ. Δήμαρχο, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 67 του Ν.3852/2010.

Ο Γραμματέας του Δημοτικού Συμβουλίου κ.Κιμπεζής Γεώργιος, επιβεβαίωσε τον κατάλογο των παρόντων μελών του Δημοτικού Συμβουλίου.

Αφού διαπιστώθηκε νόμιμη απαρτία δεδομένου ότι επί συνόλου μελών **(25)** ευρέθησαν παρόντα **(19)**.

ΠΑΡΟΝΤΕΣ: 1) Αϊδινιώτης Ιωάννης, **2)** Μπισιώτης Χρήστος, **3)** Βαμποράκη Μελπομένη, **4)** Δημητρίου Ευάγγελος, **5)** Νάσσου Φωτεινή, **6)** Νικολακόπουλος Αναστάσιος, **7)** Πανουργιάς Νικόλαος, **8)** Δράκος Κωνσταντίνος, **9)** Δράκου Δήμητρα,

10) Φωτεινού Ζαφειρία, **11)** Χρυσάφης Σταύρος, **12)** Δρίτσα Σταυρούλα, **13)** Κοφινάς Κωνσταντίνος, **14)** Μαυρομάτη Μαρίκα, **15)** Χασιώτης Σταμάτιος, **16)** Κιμπεζής Γεώργιος, **17)** Στουραϊτης Ιωάννης, **18)** Γιαννάκη Ζωή, **19)** Πίντζος Δημήτριος.

ΑΠΟΝΤΕΣ: **1)** Κολιαβασίλης Δημήτριος, **2)** Κορωνιάς Νικόλαος, **3)** Μαντάλα Μαρία – Μαργαρίτα, **4)** Μπούρα Ελένη, **5)** Γρυδάκης Δημήτριος, **6)** Δρίτσας Χρήστος.

Κατά τη διάρκεια συζήτησης του **1ου θέματος** της ημερησίας διάταξης, προσήλθε ο Δημοτικός Σύμβουλος κ.Κολιαβασίλης Δημήτριος.

Κατά τη διάρκεια συζήτησης του **2ου θέματος**, της ημερησίας διάταξης, προσήλθαν οι Δημοτικοί Σύμβουλοι κ.κ. Δρίτσας Χρήστος, Μπούρα Ελένη και Μαντάλα Μαρία - Μαργαρίτα.

Στην συνεδρίαση συμμετείχε ο Δήμαρχος κ. Αλλαγιάννης Κων/νος.

Η κα Πρόεδρος κήρυξε την έναρξη της συνεδρίασης και ανέγνωσε τα θέματα της ημερησίας διάταξης.

Και εισηγούμενη το **3ο θέμα** της ημερησίας διάταξης, έθεσε υπόψιν του Δημοτικού Συμβουλίου, το υπ'αρ.πρωτ.οικ.6837/4-4-2025 έγγραφο της Διεύθυνσης Τεχνικών Υπηρεσιών, στο οποίο αναφέρονται τα εξής:

Θέμα: «Απόψεις της Δ/σης Τεχνικών Υπηρεσιών επί της Περιβαλλοντικής Μελέτης για την Τροποποίηση των Περιβαλλοντικών Όρων του Έργου: «**ΕΡΓΑ ΔΙΕΥΘΕΤΗΣΗΣ Ρ. ΕΡΑΣΙΝΟΥ ΑΝΑΝΤΗ ΤΜΗΜΑ**».

Σχετ: 1.Την υπ' αριθμ. πρωτ. 251249/27-2-2025 (Α.Π. εισ. 4242/27-2-2025) αποστολή ανακοίνωσης από το Περιφερειακό Συμβούλιο της Περιφέρειας Αττικής.

Με το υπ' αριθμ. πρωτ. 251249/27-2-2025 (Α.Π. εισ. 4242/27-2-2025) έγγραφο του Περιφερειακού Συμβουλίου μας διαβιβάστηκε η μελέτη με τίτλο: «ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΟΡΩΝ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ ΔΙΕΥΘΕΤΗΣΗΣ Ρ. ΕΡΑΣΙΝΟΥ ΑΝΑΝΤΗ ΤΜΗΜΑ», προκειμένου να γνωμοδοτήσουμε. Η μελέτη που μας διαβιβάστηκε (Φάκελος-Τροποποίησης-Ανανέωσης) υποβλήθηκε με στόχο αφενός μεν **τη συμμόρφωση της περιβαλλοντικής αδειοδότησης του έργου διευθέτησης του ρ. Ερασίνου για το ανάντη τμήμα**, όπως αυτά είχαν εγκριθεί περιβαλλοντικά αρχικά το 2001, αφετέρου δε την **επικαιροποίηση του έργου και του τρόπου διαχείρισης των υλικών κατασκευής του, καθώς και τη χωροθέτηση και λειτουργία του απαραίτητου για την κατασκευή του εργοταξιακού χώρου.**

Το έργο κατάσσεται στην υποκατηγορία Α2, ομάδα: 2η, α/α: 15α, (Αντιπλημμυρικά έργα και έργα διευθέτησης της ροής των υδάτων- εφεξής "αντιπλημμυρικά έργα"-όπως διαμόρφωση διατομής με επένδυση ή μη, κατασκευή ή ενίσχυση αναχωμάτων, κάλυψη υδατορέματος, κατασκευή τεχνητού κλάδου, άρση προσχώσεων από μη διευθετημένο τμήμα υδατορέματος κλπ) σύμφωνα με το ΦΕΚ 2471/Β /2016.

Με τις ΚΥΑ:

α) με αρ. οικ. 109488/12.10.2001 ΚΥΑ ΥΠΕΧΩΔΕ - ΥΠΠΟ και ΥΠ. ΓΕΩΡΓΙΑΣ Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων του έργου: «Διευθέτηση τμήματος 2.385 μέτρων του Ερασίνου ποταμού στα πλαίσια των έργων της Αττικής Οδού» και

β) με αρ. οικ. 129583/1-6-2007 ΚΥΑ Έγκριση Περιβαλλοντικών Όρων των έργων «Διευθέτησης Ρέματος Ερασίνου» στο τμήμα της κοίτης του (μήκους 5,5 χλμ. περίπου) από την εκβολή του στο κόλπο της Βραυρώνας μέχρι κατάντη των έργων της Αττικής Οδού νότια του Αεροδρομίου Ελ Βενιζέλος της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Ανατολικής Αττικής Περιφέρειας Αττικής,

έχουν αδειοδοτηθεί Περιβαλλοντικά το σύνολο των αντιπλημμυρικών έργων επί του ρέματος Ερασίνου (από την περιοχή της Αττικής Οδού μέχρι την εκβολή του).

Το 2011 εκδόθηκε η από 25 Νοεμβρίου 2011 Α.Π.: οικ. 205487 ΥΑ με θέμα : Ανανέωση χρονικής διάρκειας ισχύος της υπ' αριθ. οικ. 109488/12.10.2001 ΚΥΑ ΕΠΟ του έργου «Διευθέτηση τμήματος 2.385 μέτρων του Ερασίνου ποταμού στα πλαίσια των έργων της Αττικής Οδού», Ν. Αττικής

Το 2023 εκδόθηκε η υπ' αριθμό Α.Π.:ΥΠ ΕΝ/ΔΙΠΑ/80569/5275 Ημ/νία: 08/08/2023 Απόφαση με θέμα: Εφαρμογή της παρ. 8γ του άρθρου 2 του ν.4014/2011 για την εν ισχύ ΑΕΠΟ του έργου «Διευθέτηση τμήματος 2385 μέτρων του Ερασίνου ποταμού στο πλαίσιο των έργων της Αττικής Οδού», με την οποία παρατείνεται η ισχύς της με α.π. 205487/25.11.2011 (ΑΔΑ: 45620-Σ0Β) απόφαση έγκρισης περιβαλλοντικών όρων για την ανανέωση χρονικής διάρκειας ισχύος της ΚΥΑ ΕΠΟ του έργου «Διευθέτηση τμήματος 2385 μέτρων του Ερασίνου ποταμού στα πλαίσια των έργων της Αττικής Οδού», Ν. Αττικής, μέχρι 25/11/2026.

Περιγραφή υδρογραφικού δικτύου

Το υπό μελέτη ρέμα είναι το ρ. Ερασίνου, που εκβάλλει στον όρμο Βραυρώνας και η συνολική λεκάνη απορροής του ανέρχεται σε 204 km².

Στην φυσική κοίτη του Ερασίνου εκβάλλουν:

- η συλλεκτήρια αντιπλημμυρική τάφρος Μεσογείων που κατασκευάζεται στα πλαίσια της Αττικής Οδού και
- η Τάφρος αντιπλημμυρικής προστασίας της Δυτικής Περιμέτρου του Α/Δ Σπάτων.

Το υδρογραφικό δίκτυο της ευρύτερης λεκάνης του Ερασίνου αποστραγγίζει τον ανατολικό Υμηττό και είναι ιδιαίτερα πλούσιο, αν και οι βροχοπτώσεις που εμφανίζονται είναι περιορισμένες.

Το μεγαλύτερο σε μήκος κύριο σύστημα ροής της ευρύτερης λεκάνης απορροής είναι ο Ερασίνος ποταμός. Το δεύτερο κύριο σύστημα ροής είναι το ρέμα του Αγ. Γεωργίου, το οποίο είναι εποχικής ροής, ξεκινάει από το νότιο τμήμα της περιοχής μελέτης, κοντά στα Καλύβια Θορικού και συμβάλλει στον Ερασίνο ποταμό. Ο Ερασίνος ποταμός παρουσιάζει συνεχή ροή κατά τη διάρκεια του έτους, βρίσκεται βόρεια της πόλης του Μαρκόπουλου, έχει διεύθυνση ανάπτυξης Δ-Α και φορά ροής προς τα ανατολικά.

Είδος και μέγεθος του έργου

Η υποβληθείσα Περιβαλλοντική Μελέτη αφορά στην ανανέωση και τροποποίηση των ΠΟ των έργων διευθέτησης του ρέματος Ερασίνου επί συνολικού μήκους **2,385 Km**. Πρόκειται για έργα τα οποία θα υλοποιηθούν στην φυσική μισγάγγεια του Ερασίνου ποταμού στην οποία εκβάλλει η Συλλεκτήρια Αντιπλημμυρική Τάφρος της περιοχής Μεσογείων που κατασκευάστηκε στα πλαίσια των έργων της Αττικής Οδού.

Συγκεκριμένα τα έργα στο ανάντη τμήμα περιλαμβάνουν:

- **Διευθέτηση τμήματος του Ερασίνου ποταμού συνολικού μήκους 635 μέτρων στο οποίο δύναται να παροχετεύονται παροχές περιόδου επαναφοράς 50 ετών**

Το τμήμα από Χ.Θ. 0 + 000 έως 0 + 635 διευθετείται με παροχή Q50 και προτείνεται η λύση κατασκευής ορθογωνικής διατομής με πλάτος πυθμένα $W = 15,00 \text{ m}$, ύψος τοίχων $H = 4,50 \text{ m}$ και κατά μήκος κλίση $S = 0,60\%$. Στα πλαίσια όμως των όρων έγκρισης χωροθέτησης εξετάστηκε και επελέγη τελικώς η εφαρμογή διατομής τραπεζοειδούς μορφής με συρματοκιβώτια για το μεγαλύτερο μήκος του εν λόγω τμήματος (485m) ενώ στο υπόλοιπο εφαρμόζεται η ορθογωνική διατομή.

- **Διευθέτηση τμήματος του Ερασίνου ποταμού συνολικού μήκους 1.750 μέτρων, μειωμένης παροχετευτικότητας, στο οποίο δύναται να παροχετεύονται παροχές περιόδου επαναφοράς 10 ετών**

Το τμήμα από Χ.Θ. 0 + 000 -1 + 750, διευθετείται με παροχή Q10. Στο τμήμα αυτό η διευθέτηση της φυσικής κοίτης προτείνεται να γίνει με ήπιες παρεμβάσεις, έτσι ώστε να περιορισθούν στο μέγιστο δυνατό βαθμό οι περιβαλλοντικές επιπτώσεις. Μεταξύ των εναλλακτικών λύσεων που εξετάστηκαν, προτάθηκε στο τμήμα αυτό, η εφαρμογή διατομής με βαθμιδωτά τοιχώματα (συρματοκιβώτια) και επένδυση του πυθμένα με συρματοκιβώτια.

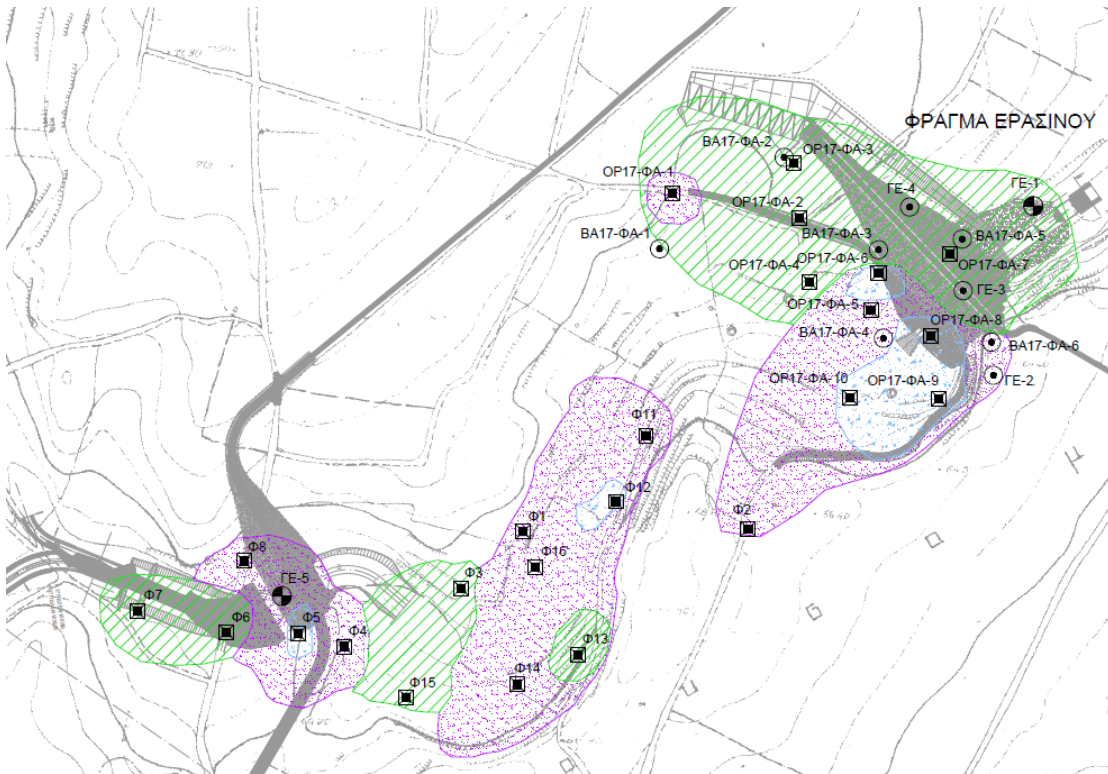
- **Κατασκευή χωμάτινου φράγματος ανάσχεσης συνολικού ύψους 20m στο οποίο η ανώτατη στάθμη ύδατος προβλέπεται στο +62,00m ενώ η στέψη του φράγματος στο +63,25m με πλάτος στέψης 10m.**

Το φράγμα τοποθετείται σε θέση η οποία θεωρείται βέλτιστη από περιβαλλοντικής και τεχνικής απόψεως έχει δε ύψος 20m και Α.Σ.Υ στο +63,25m. Η διατομή του χωμάτινου φράγματος κατασκευάζεται με κλίση 3:1 στην ανάντη πλευρά και 2-2,5:1 στην κατάντη. Στον πόδα του φράγματος κατασκευάζεται δίδυμος οχετός πεταλοειδούς διατομής διαμέτρου $D=3,90\text{m}$.

Υλικά κατασκευής

Κατά τη φάση του οριστικού σχεδιασμού των έργων προέκυψαν νεότερες εκτιμήσεις τόσο σε σχέση με τις συνολικές ποσότητες των υλικών που θα αιτηθούν για την κατασκευή τους όσο και για τον τρόπο διαχείρισής τους, οι οποίες και εξετάζονται στην παρούσα μελέτη.

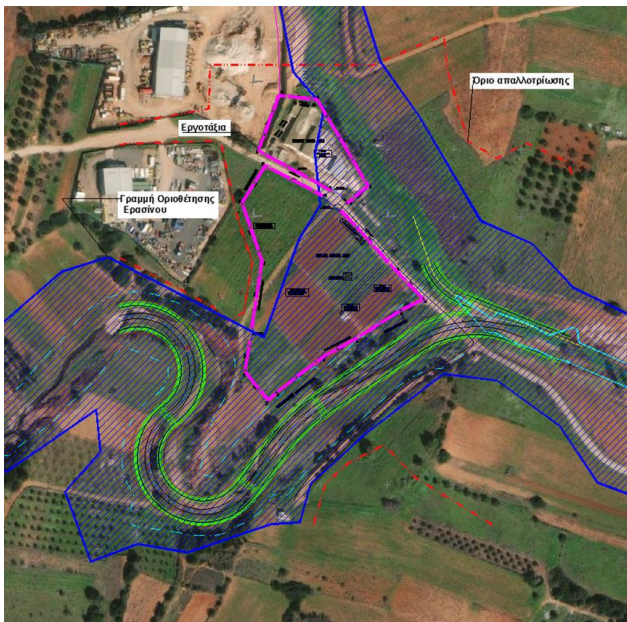
Όπως αναφέρει η υποβληθείσα μελέτη, η διευθέτηση και αντιπλημμυρική θωράκιση του ρέματος Ερασίνου συνίσταται στην εκβάθυνση και διαπλάτυνση των τμημάτων του με τραπεζοειδείς διατομές καθώς και στην κατασκευή φράγματος ανάσχεσης πλημμυρών. Το κυρίως σώμα του φράγματος καθώς και το σώμα επιχώματος θα αποτελείται από ομοιογενές εδαφικό υλικό (αργιλώδη – άμμο και αμμώδη άργιλο) και θα έχει ύψος 19,5 m από τη φυσική κοίτη του χειμάρρου στον άξονα. Οι απαιτούμενες ποσότητες υλικού **θα εξασφαλιστούν από δανειοθαλάμους**. Η λήψη των δανείων υλικών θα πραγματοποιηθεί από έξι περιοχές που βρίσκονται εντός της περιμέτρου των έργων και στη λεκάνη κατάκλισης και από αναγκαίες εκσκαφές των συναφών έργων (υπερχειλιστής και έργο διόδευσης, (βλ. Σχήμα) έτσι ώστε να μην απαιτηθούν σημαντικές μεταφορές των υλικών, να ελαχιστοποιηθεί η περιβαλλοντική επιβάρυνση και να υπάρξει πλήρης συμμόρφωση με τις αρχές της κυκλικής οικονομίας, όπως επιβάλλεται από το νέο ΠΕΣΔΑ (καθολική ανακύκλωση, ανάκτηση υλικών επαναχρησιμοποίηση). Η συνολική έκταση του χώρου του δανειοθαλάμου ανέρχεται σε 196.468m^2 και είναι εντός των ορίων απαλλοτρίωσης. **Η προτεινόμενη θέση αποθεσιοθαλάμου όπου θα συγκεντρώνεται το εξαχθέν υλικό εκτείνεται από το φράγμα ανάσχεσης πλημμυρών έως και το πρόφραγμα ανάσχεσης πλημμυρών.**

Σχημ. Θέσεις δανείων για την κατασκευή του φράγματος Ερασίνου. Στο σχέδιο φαίνονται και οι θέσεις ερευνητικών γεωτρήσεων (Φ) και πιεζομετρίας (ΓΕ) που έγιναν κατά τη φάση της μελέτης.

Χωροθέτηση εργοταξιακών χώρων

Οι εργοταξιακοί χώροι (μώβ πολύγωνα) βρίσκονται εντός ορίου απαλλοτρίωσης και τα το μεγαλύτερο μέρος του εντός των οριογραμμών του ρέματος. (βλ. εικόνα).

Εικ. Χωροθέτηση εργοταξιακών χώρων

Αναλυτικότερα ο εργοταξιακός χώρος καταλαμβάνει δύο επί μέρους γήπεδα:

Το 1ο είναι έκτασης 3.381m² περιλαμβάνει:

- 4 ISOBOX καθώς και
- χώρο αποθήκευσης υλικών

Το 2ο είναι έκτασης 12.444m² και περιλαμβάνει:

- γεφυροπλάστιγγα,
- χώρο διαλογής και θραύσης υλικών,
- χώρο κινητού παρασκευαστηρίου σκυροδέματος,
- οικοδομικό γερανό
- χώρο διαμόρφωσης σιδηρού οπλισμού και
- χώρο αδιαμόρφωτου οπλισμού

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΥ

Η μελέτη που μας διαβιβάστηκε **αφορά αποκλειστικά τα έργα εγκατάστασης του εργοταξίου και την οριοθέτηση και εγκατάσταση του δανειοθαλάμου και του αποθεσιοθαλάμου** για την κατασκευή του φράγματος και δεν υπάρχει καμία διαφοροποίηση σε ότι αφορά στην κατασκευή του έργου «Διευθέτηση τμήματος 2.385 μέτρων του Ερασίνου ποταμού στα πλαίσια των έργων της Αττικής Οδού».

A) Θα έπρεπε να έχει συνταχθεί ενιαία ΜΠΕ για το ανάντη και κατόντη τμήματα του Ερασίνου, για τους παρακάτω λόγους:

1. Η κατάτμηση έργου ως προς την περιβαλλοντική του αδειοδότηση, αποτελεί πρακτική η οποία σε άλλες περιπτώσεις έχει κριθεί από το ΣτΕ
2. Δεν γίνεται σαφής συνθετική εξέταση και συνολική εκτίμηση των σωρευτικών συνεπειών και επιπτώσεων του όλου έργου, όπως ορίζεται και στις προδιαγραφές για τις Περιβαλλοντικές Μελέτες Τροποποίησης Περιβαλλοντικών Όρων (ΦΕΚ 2014/135B)

B) Αναμενόταν ουσιαστική τροποποίηση του συνολικού έργου δεδομένου ότι όπως έχουμε ενημερωθεί, η χρηματοδότηση του έργου έχει ανασταλεί διότι χρήζει επικαιροποίηση η μελέτης διευθέτησης του Ερασίνου.

Το Μάιο του 2023, ο Μηχανισμός Καταγγελιών (ΜΚ) της χρηματοδότριας του έργου Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων (ΕΤΕπ), κατόπιν καταγγελιών περιβαλλοντικών οργανώσεων και πολιτών, διέγνωσε παραβιάσεις της ενωσιακής περιβαλλοντικής νομοθεσίας, μεταξύ άλλων:

1) παραβίαση της Οδηγίας Πλαίσιο για τα Ύδατα (ΟΠΥ), δεδομένου ότι προβλέπονται νέες υδρομορφολογικές αλλοιώσεις (διευθέτηση της κοίτης με τσιμέντο και συρματοκιβώτια), που υποβαθμίζουν την κατάσταση του ποταμού, χωρίς να έχει χορηγηθεί η σχετική εξαίρεση (άρθρο 4 παρ.7 ΟΠΥ) εκ των προτέρων, δηλαδή ήδη κατά το στάδιο της περιβαλλοντικής αδειοδότησης, όπως απαιτείται και από τη νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και

2) παραβίαση της Οδηγίας για τους Οικότοπους γιατί πρόκειται για περιοχή Natura 2000 που επηρεάζεται σημαντικά από το έργο διευθέτησης, δεν είχε χορηγηθεί η σχετική εξαίρεση (άρθρο 6 παρ.3), λαμβανομένων υπόψη των στόχων διατήρησης.

Γ) Η μελέτη στην σελ.11 αναφέρει ότι: «...Στο μεγαλύτερο μέρος της λεκάνης του Ερασίνου ποταμού οι επιφανειακοί γεωλογικοί σχηματισμοί αποτελούνται από Νεογενή (Μάργες, πηλοί, ψαμμίτες, κροκαλοπαγή) τα οποία θεωρούνται αδιαπέρατοι σχηματισμοί με αποτέλεσμα το μεγαλύτερο μέρος των κατακρημνισμάτων να απορρέει επιφανειακά ενώ η κατείσδυση των υδάτων να παρουσιάζεται περιορισμένη. Τα παραπάνω γεωμορφολογικά και γεωλογικά χαρακτηριστικά της περιοχής ενδιαφέροντος δημιουργούν προβλήματα στην αποστράγγιση της λεκάνης με αποτέλεσμα την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων σε καλλιεργήσιμες ή κατοικήσιμες περιοχές...».

Σε ότι αφορά στην γεωλογία της περιοχής γίνεται μια πολύ επιφανειακή αναφορά γενικεύοντας τα συμπεράσματα χωρίς να παρατίθεται ένας γεωλογικός χάρτης. Το υπόβαθρο της περιοχής μελέτης αποτελείται από πληθώρα γεωλογικών σχηματισμών, οι οποίοι καλύπτονται σε μεγάλη έκταση από μετααλπικούς σχηματισμούς του νεογενούς και τεταρτογενούς. Όταν γίνεται αναφορά στην υδρογεωλογία μιας περιοχής δεν λαμβάνονται υπόψη μόνο οι επιφανειακοί σχηματισμοί και η γενική υδρολογική τους συμπεριφορά διότι, η υδρολογική συμπεριφορά των διαφόρων γεωλογικών σχηματισμών εξαρτάται από μια σειρά παραμέτρων (λιθολογική σύσταση, κοκκομετρία, και τεκτονισμό).

Συγκεκριμένα, οι νεογενείς σχηματισμοί αποτελούνται από διάφορα στρώματα, μερικά απ' τα οποία μπορούν ν' αποτελέσουν υδροφόρο ορίζοντα μέτριας δυναμικότητας. Οι ψαμμίτες, οι κροκάλες, τα λατυποπαγή και οι μαργαίκοι ασβεστόλιθοι είναι μερικώς υδροπερατοί σχηματισμοί, η περατότητα των οποίων εξαρτάται απ' την κοκκομετρική τους σύσταση, τη διαγένεση και το βαθμό διάρρηξης. Οι τεταρτογενείς αποθέσεις παρουσιάζουν υδρογεωλογικό ενδιαφέρον λόγω της αδρομερέστερης σύστασής τους και της μειωμένης περιεκτικότητάς τους σε αργίλικα υλικά. Ωστόσο, τα πηγάδια που έχουν διανοιχτεί σ' αυτούς τους σχηματισμούς αποδίδουν μικρές ποσότητες νερού. Στους αδιαπέρατους σχηματισμούς της περιοχής ανήκουν οι σχιστόλιθοι του μεταμορφωμένου υποβάθρου καθώς και τα αργιλομαργαίκα υλικά των νεογενών σχηματισμών.

Επιπλέον τα γεωμορφολογικά χαρακτηριστικά της περιοχής μελέτης εκτός του ότι δεν αναλύονται καθόλου, δεν αιτιολογείται στη μελέτη με ποιο τρόπο δημιουργούν προβλήματα στην αποστράγγιση της λεκάνης με αποτέλεσμα την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων σε καλλιεργήσιμες ή κατοικήσιμες περιοχές.

Στην υποβληθείσα μελέτη δεν υπάρχει κεφάλαιο Γεωλογίας, Γεωμορφολογίας, Υδρογεωλογίας, Υδρολογίας και Κλίματος. Πως μπορεί να γίνεται εκτίμηση των ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ (κεφ.7) και εκτίμηση των Επιπτώσεων σχετικές με τα γεωλογικά, τεκτονικά και εδαφολογικά χαρακτηριστικά (κεφ. 7.4) χωρίς να έχει αναλυθεί η υφιστάμενη κατάσταση του γεωλογικού, γεωμορφολογικού και υδρογεωλογικού περιβάλλοντος της περιοχής. Συνοψίζοντας, δεν έχει αναλυθεί και να αιτιολογηθεί στην παρούσα μελέτη, το πώς θα επηρεάσει το έργο το γεωλογικό περιβάλλον της περιοχής και αντίστροφα.

Δ) Η μελέτη στη σελίδα 17 (κεφ. 2.1.3. Έργα αεροδρομίου Ελ. Βενιζέλος) αναφέρει ότι: «...Τα όμβρια ύδατα τα οποία συλλέγονται στην κεντρική αυτή λεκάνη κατακράτησης διατίθενται με ελεγχόμενη ροή και μέγιστη παροχή 1,75 m³ /sec στο φυσικό ρέμα στο όριο του Αεροδρομίου και τελικά στον Ερασίνο...».

Δεν γίνεται σαφές από την μελέτη, η παροχή αυτή του αεροδρομίου πως θα επηρεάζει την ποσότητα του νερού που θα καταλήγει στην λεκάνη κατάκλισης του προφράγματος και πως επηρεάστηκε η διαστασιολόγηση του προφραγματος και του φράγματος. Θα ήταν σκόπιμο, να εξεταστεί η λύση μικρών έργων συγκράτησης της παροχής του Εθνικού Αερολιμένα Ελ. Βενιζέλος στην περιοχή αυτή, προκειμένου να μειωθεί η ποσότητα του νερού που καταλήγει στον Ερασίνο, και σε αυτή την περίπτωση θα ήταν επίσης σκόπιμο, να εξεταστεί η λύση κατασκευής ενός μικρότερου σε διαστάσεις φράγματος.

Ε) Η μελέτη στη σελίδα 23 αναφέρει ότι: «...Διαπιστώθηκε ότι η φυσική κοίτη είναι εντελώς ανεπαρκής σε ορισμένα τμήματα, με αποτέλεσμα την κατάκλιση περιοχών με επιχειρηματική δραστηριότητα. Επίσης, στη σελίδα 31 αναφέρει ότι: Η προτεινόμενη κατασκευή έργων διευθέτησης της φυσικής κοίτης στο τμήμα αμέσως κατάντη της εκβολής της αντιπλημμυρικής τάφρου που κατασκευάζεται στα πλαίσια της Αττικής Οδού κρίνεται απολύτως απαραίτητη, λόγω της ύπαρξης μικρών μονάδων επιχειρηματικής δραστηριότητας σε επαφή με την φυσική μισγάγγεια...».

Στην περιοχή μελέτης δεν υπάρχει επιχειρηματική δραστηριότητα. Αποτελείται κυρίως από αγροτικές εκτάσεις στις οποίες κυριαρχούν οι δενδρώδεις καλλιέργειες και τα κηπευτικά. Αυτό αναφέρεται εξάλλου και στην υπό εξέταση μελέτη στη σελίδα 14: Οι χρήσεις γης κατά μήκος της κοίτης στα κατάντη τουλάχιστον της συμβολής του Ποταμού που αποχετεύει τα “Νότια” Μεσόγεια είναι αγροτικές, ενώ υπάρχουν και δασικές περιοχές. Η οικιστική χρήση είναι ανύπαρκτη, ενώ μικρές βιοτεχνικές μονάδες υπάρχουν στο ανάντη τμήμα που βρίσκεται κοντά στα έργα της Αττικής Οδού.

ΣΤ) Η μελέτη στη σελίδα 112 περιγράφει ότι «...οι επιπτώσεις των μελετώμενων στην παρούσα μελέτη τροποποιήσεων στα μορφολογικά και τοπιολογικά χαρακτηριστικά της περιοχής δεν είναι σημαντικές. Η άμεση και η ευρύτερη περιοχή των έργων έχει υποβαθμιστεί εξαιτίας της έντονης ανθρωπογενούς παρέμβασης καθώς σε εγγύτητα με αυτή εντοπίζονται, διακεκομμένη αστική δόμηση, δίκτυα συγκοινωνιών, όπως και μεγάλα έργα υποδομής υπερτοπικής σημασίας. Επιπλέον όλες οι προτεινόμενες παρεμβάσεις λαμβάνουν χώρα εντός της λεκάνης κατάκλισης...».

Η περιοχή χωροθέτησης των έργων και συγκεκριμένα των τροποποιήσεων που προτείνονται από την υποβληθείσα μελέτη, είναι κυρίως αγροτικές εκτάσεις στις οποίες κυριαρχούν οι δενδρώδεις καλλιέργειες και τα κηπευτικά, χωρίς οικιστική και βιομηχανική ανάπτυξη, όπως αναφέρθηκε και παραπάνω. Πρόκειται ίσως για την τελευταία αλώβητη από την αστική ανάπτυξη περιοχή της Αττικής, η οποία σε καμία περίπτωση δεν έχει υποβαθμιστεί εξαιτίας της έντονης ανθρωπογενούς παρέμβασης.

Επίσης αναφέρεται ότι «...οι αλλαγές που πρόκειται να επιφέρουν οι επιπτώσεις των μελετώμενων τροποποιήσεων στο τοπίο της περιοχής μελέτης, εκτιμάται ότι είναι ουδέτερες λαμβάνοντας υπόψη την υφιστάμενη κατάσταση...».

Στην μελέτη υποβαθμίζονται τις επιπτώσεις που θα υποστούν τα μορφολογικά και τοπιολογικά χαρακτηριστικά της περιοχής, οι οποίες σε καμία περίπτωση δεν θα είναι **ουδέτερες**, αφού θα απαιτηθούν εκσκαφές διαφορετικών υλικών συνολικού εμβαδού περίπου 196.500m², από την περιοχή που θα οριοθετηθεί ο δανειοθάλαμος. Παράλληλα μαζί με τις εκσκαφές **θα καταστραφεί και η υπάρχουσα βλάστηση της περιοχής.**

Πρέπει να τονιστεί ότι η υφιστάμενη βλάστηση του Ερασίνου (κυρίως καλαμιές και βάτα) αποτελεί φυσικό φίλτρο του νερού του ποταμού από ρυπαντές που έχουν προέλθει, είτε από τη διέλευση του ποταμού από της ανάντη αστικές και βιομηχανικές περιοχές (Κορωπίου και Παιανίας), είτε από την απορροή των επιβαρυνμένων με ρύπους ομβρίων υδάτων από το Αεροδρόμιο, την Αττική οδό και άλλες οδούς.

Εξάλλου αυτό αναφέρεται και στο κεφάλαιο 7.4.1-Επιπτώσεις σχετικές με τα γεωλογικά, τεκτονικά και εδαφολογικά χαρακτηριστικά-Φάση κατασκευής (σελ.114): «...Όσον αφορά τους εργοταξιακούς χώρους είναι σημαντικό να αναφερθεί ότι από τη δημιουργία τους **προκαλούνται σημαντικές επιπτώσεις στο έδαφος και τη μορφολογία...**».

Ζ) Η μελέτη στις σελίδες 134 και 135 και στο κεφάλαιο 7.13 Επιπτώσεις στα ύδατα αναφέρει: «... Το έργο περιλαμβάνει κατά κύριο λόγο επιφανειακή κατασκευή και εκσκαφή σε μικρό βάθος και κατά συνέπεια δεν αναμένονται σημαντικές επιπτώσεις στα υπόγεια ύδατα της περιοχής στο στάδιο κατασκευής. Οι όποιες επιπτώσεις προκύπτουν θα σχετίζονται με απορροές από επιφανειακά

εκτιθεμένους σωρούς και υλικά, οι οποίες είναι πιθανόν να διεισδύουν στο υπέδαφος. Περιορισμένης κλίμακας επιπτώσεις θα προκύψουν επίσης λόγω της (τοπικής) μείωσης του συντελεστή κατείσδυσης, εξαιτίας της διαμόρφωσης της διατομής του ρέματος...».

Η μελέτη δεν αναφέρει τίποτα για το πώς θα επηρεάσει το έργο τα πολυάριθμα σημεία υδροληψίας που υπάρχουν στην περιοχή ως προς την ποιότητα αλλά ως προς και την ποσότητα του υπόγειου νερού. Η ευρύτερη περιοχή κατασκευής του έργου είναι κυρίως αγροτική και για το λόγο αυτό έχει ανορυχθεί μεγάλος αριθμός πηγαδιών και γεωτρήσεων για να ποτίζονται οι καλλιέργειες της περιοχής. Τα περισσότερα σημεία υδροληψίας που λειτουργούν στην περιοχή έχουν άδεια χρήσης του υπογείου νερού από Απρίλιο έως Οκτώβριο, την ξηρή περίοδο δηλαδή που σύμφωνα με την μελέτη (σελ. 180) πρόκειται να πραγματοποιηθούν τα έργα. Επιπλέον, όπως αναφέρει η υπό εξέταση μελέτη επιπτώσεις στο υπόγειο νερό θα προκύψουν λόγω της (τοπικής) μείωσης του συντελεστή κατείσδυσης, εξαιτίας της διαμόρφωσης της διατομής του ρέματος. Δεν γίνεται όμως καμιά αναφορά στο πως το γεγονός αυτό τα επηρεάζει τα σημεία υδροληψίας. Τέλος αναφέρεται ότι οι όποιες επιπτώσεις στο υπόγειο νερό προκύψουν θα σχετίζονται με απορροές από επιφανειακά εκτιθεμένους σωρούς και υλικά, οι οποίες είναι πιθανόν να διεισδύουν στο υπέδαφος.

Δεδομένου ότι η περιοχή των έργων υπέρκειται του Υπόγειου Υδατικού Συστήματος Μεσογαίας (β) (EL0600152) του οποίου η ποσοτική κατάσταση έχει προσδιοριστεί ως καλή και η χημική κατάσταση έχει προσδιοριστεί ως κακή, δεν γίνεται καμιά αναφορά στο πως θα επηρεαστούν τα σημεία υδροληψίας με γνώμονα κυρίως το γεγονός ότι αρδεύουν καλλιέργειες που οποίες προορίζονται για ανθρώπινη κατανάλωση. **Θεωρούμε ότι θα έπρεπε να έχει γίνει εκτενής αναφορά στην υπό εξέταση μελέτη στο πως θα επηρεαστούν ποσοτικά αλλά και ποιοτικά τα σημεία υδροληψίας, καθώς οι ιδιοκτήτες τους πιθανών να βιοπορίζονται αποκλειστικά από αυτά.**

Η) Στη σελ. 46 παρουσιάζονται οι εναλλακτικές λύσεις, οι οποίες όμως αφορούν στις θέσεις του φράγματος ανάσχεσης, στη διατομή της διευθέτησης του τμήματος $0 + 000 \div 0 + 635$ με παροχή Q50 και στη διευθέτηση του τμήματος $0 + 000 \div -1 + 750$ με παροχή Q10. **Δεν εξετάζονται εναλλακτικές λύσεις** ως προς τις προτεινόμενες και προς αδειοδότηση τροποποιήσεις της μελέτης, ήτοι την οριοθέτηση του δάνειο- και αποθεσιοθαλάμου και την εγκατάσταση του εργοταξίου.

Θ) Στη Σελ. 68 και 69 αναφέρονται τα Γενικά Πολεοδομικά Σχέδια που ισχύουν για την περιοχή. Συγκεκριμένα στη μελέτη αναφέρεται ότι «...το *Μαρκόπουλο* έχει εγκεκριμένο Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο από το 1987, ενώ η περιοχή του *Πόρτο Ράφτη* ανήκει από το 1985 σε περιοχή Β' κατοικίας για την οποία έχει εγκριθεί πολεοδομική Μελέτη για την Πολεοδομική Ενότητα 3 (ΦΕΚ 43/Δ/1989) καθώς και για τμήματα των Πολεοδομικών Ενότητων 4 και 5 (ΦΕΚ 187/Δ/2000).

Το Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο του Δήμου *Μαρκοπούλου* εγκρίθηκε με την υπ.αρ. 52613/2582/18.8.1987 (ΦΕΚ916/Δ/1987) και τροποποιήθηκε με την υπ. αρ. 9573/1846/6.4.2000 (ΦΕΚ 210Δ/2000).

Επιπλέον έχει εκπονηθεί μελέτη Αναθεώρησης του Γενικού Πολεοδομικού Σχεδίου *Μαρκόπουλου Μεσογαίας* (2020)...». Η μελέτη Αναθεώρησης του Γενικού Πολεοδομικού Σχεδίου *Μαρκόπουλου Μεσογαίας* έχει ολοκληρωθεί και έχει εγκριθεί με την υπ' αριθμ. ΥΠΕΝ/ΔΝΕΠ/101154/3731/2022 Απόφαση (ΦΕΚ 452/Δ/12/7/2022). **Η μελέτη όφειλε να λάβει υπόψη την νεότερη αναθεώρηση του ΓΠΣ.**

Ι) Στο κεφάλαιο 7.5.3 Επιπτώσεις σε υδροτόπους της υπό εξέτασης μελέτης (σελ. 117) δεν περιγράφονται οι επιπτώσεις στον υδροτόπο, παρά μόνο παρουσιάζεται το νομοθετικό πλαίσιο προστασίας. Θα έπρεπε η μελέτη να εξετάσει την επίπτωση στον πολύ σημαντικό υδροτόπο που

βρίσκεται στο κατάντη τμήμα των έργων εντός της Ζώνης Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ) για την Ορνιθοπανίδα, εντός του δικτύου προστατευόμενων περιοχών με ονομασία «Βραυρώνα – Παράκτια Θαλάσσια Ζώνη».

Ως γνωστόν, η περιοχή αποτελεί ένα ευαίσθητο οικοσύστημα αφού το ρ. Ερασίνου καταλήγει στον κόλπο της Βραυρώνας, όπου στην εκβολή του έχει δημιουργηθεί ο υγρότοπος, στον οποίο ζουν αλλά και διαχειμάζουν διάφορα είδη πουλιών και ανήκει στους υγροτόπους Α΄ Προτεραιότητας σύμφωνα με το ΡΣΑ (ΦΕΚ 156/Α/2014). Για την διατήρηση του οικοτόπου είναι σημαντική η ποσότητα και η ποιότητα του νερού και των φερτών υλικών που καταλήγουν στον υγρότοπο, καθώς ρυθμίζουν την δομή και λειτουργία του. Δεν εξετάζεται από την υποβληθείσα μελέτη πως θα επηρεαστεί η οικολογική και υδρολογική λειτουργία των υγροτόπων, λόγω των εκτεταμένων εκσκαφών, αποψιλώσεων της υφιστάμενης βλάστησης στη θέση του δανειοθαλάμου και των επένδυσων των πρανών και του πυθμένα με σκληρά υλικά (συρματοκυβώτια και της κατασκευής διάδρομων από οπλισμένο σκυρόδεμα).

Το εξεταζόμενο έργο εμπλέκεται άμεσα με τους υγροτόπους Α΄ Προτεραιότητας σύμφωνα με το ΡΣΑ (ΦΕΚ 156/Α/2014)– βλ. και ακόλουθη εικόνα)

- «ΡΕΜΑ ΠΥΡΓΟΥ ΒΡΑΥΡΩΝΑΣ»
- «ΠΑΡΑΚΤΙΟ ΕΛΟΣ ΒΡΑΥΡΩΝΑΣ» και
- «ΡΕΜΑ ΕΡΑΣΙΝΟΥ».

Πρόκειται για υγροτόπους που προστατεύονται με το Άρθρο 54 του Ν.4559/2018 «Προστασία υγρότοπων της Αττικής» και μέχρι την οριοθέτησή τους σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3937/2011 (Α΄ 60), «απαγορεύεται η δόμηση, η επιχωμάτωση, η άσκηση οχλουσών δραστηριοτήτων και κάθε δραστηριότητα που υποβαθμίζει την οικολογική κατάστασή τους, καθώς και η έκδοση αδειών δόμησης.»

Σύμφωνα με το ΡΣΑ ως υγρότοποι Α΄ προτεραιότητας θεωρούνται τα πλέον σημαντικά από υδρολογική και οικολογική άποψη επιφανειακά υδάτινα οικοσυστήματα που περιλαμβάνονται στο μητρώο προστατευόμενων περιοχών των ΣΔΛΑΠ, οι οποίοι οριοθετούνται, σύμφωνα με την υποπερ. δδ, οι προστατευόμενοι με το ΠΔ της 22.6/3.7.2000 (Δ΄ 395) και την ΚΥΑ Α5/2280 /1983 (Β΄ 720).

Η ΜΠΕ υποβαθμίζει τις επιπτώσεις κατά την φάση κατασκευής και λειτουργίας του έργου στους ανωτέρω υγρότοπους, λαμβάνοντας εσφαλμένα ως δεδομένο ότι πρόκειται για μια περιοχή με έντονη την ανθρώπινη παρουσία και ότι ήδη το φυσικό περιβάλλον της περιοχής έχει επηρεαστεί, λόγω των διαφόρων ανθρωπογενών παρεμβάσεων και δραστηριοτήτων (αγροτική δραστηριότητα, οδικά δίκτυα κ.α.),

Επιπλέον δεν γίνεται εμπεριστατωμένη ανάλυση των επιπτώσεων που θα προκύψουν από την εκτέλεση και λειτουργία των έργων στους υγρότοπους, οι οποίοι τροφοδοτούνται και διατηρούνται από το νερό και τα φερτά υλικά του Ερασίνου

ΙΑ) Στην μελέτη περιγράφεται ότι η λήψη των δανείων υλικών θα πραγματοποιηθεί από περιοχές που βρίσκονται εντός της λεκάνης κατάκλισης και από αναγκαίες εκσκαφές των συναφών έργων (υπερχειλιστής και έργο διόδευσης), όμως δεν περιγράφεται πως θα επαναδιαμορφωθεί η κοίτη του Ερασινού στα σημεία αυτά μετά το πέρας στον εργασιών κατασκευής του φράγματος.

ΙΒ) Ενώ οι χρήσεις στην περιοχή του έργου όπως έχουν καθοριστεί από τη ΖΟΕ Ανατ. Αττικής – Μεσογείων (ΦΕΚ 199/Δ΄/2003), δεν προβλέπουν οικιστική ανάπτυξη, εσφαλμένα στην μελέτη αναφέρεται ότι τα αδειοδοτημένα έργα επιτρέπουν «...Την άμβλυνση των προβλημάτων που

υπάρχουν στον κατάντη Αρχαιολογικό Χώρο και **την κατάντη οικιστική περιοχή**, με τον σημαντικό βαθμό ανάσχεσης που επιτυγχάνεται με την κατασκευή φράγματος..» (σελ. 31)

Επίσης η μελέτη στη σελ. 122 και στο κεφάλαιο 7.6.2 Διάρθρωση και λειτουργίες του ανθρωπογενούς περιβάλλοντος αναφέρει: «...Τα μελετώμενα έργα δεν αναμένεται να υποβαθμίσουν τη διάρθρωση ή τις λειτουργίες του ανθρωπογενούς περιβάλλοντος της περιοχής μελέτης, αντίθετα η κατασκευή τους αναμένεται να έχει θετικές επιπτώσεις στην οικιστική ανάπτυξη της περιοχής, λόγω της αύξησης του επιπέδου της αντιπλημμυρικής προστασίας της περιοχής....» ενώ όπως ειπώθηκε παραπάνω δεν προβλέπεται από καμιά νομοθετική – πολεοδομική διάταξη για οικιστική ανάπτυξη της περιοχής.

ΙΓ) Η μελέτη αναφέρει ότι η επικύρωση των οριογραμμών του ρέματος Ερασίνου ανάντη του φράγματος ανάσχεσης δημοσιεύτηκε στο ΦΕΚ 354/Δ/26-06-2019. Ενώ οι οριογραμμές του συνόλου του ρέματος Ερασίνου εγκρίθηκαν με ΦΕΚ Δ' 518/2021, καθ. Υπόδειξη του Στε.

ΙΑ) στην σελ. 27 κεφ 2.2.3 Διευθέτηση τμήματος (Χ.Θ. 0+000-1+750) εξετάζονται οι εναλλακτικές λύσεις :

«1. Διευθέτηση σε όλο το μήκος με διατομή που μορφώνεται με συρματοκιβώτια (βαθμιδωτά πρανή)

2. Σποραδικές διευθετήσεις στα τμήματα που η φυσική κοίτη παρουσιάζει ιδιαίτερη ανεπάρκεια και μεγάλο εύρος κατάκλισης

3. Εγκάρσια τοπικά έργα μικρής κλίμακας (αναβαθμοί) με στόχο τον περιορισμό της ταχύτητας ροής και την συγκράτηση φερτών.

Η πρώτη εναλλακτική λύση εκτιμάται ότι βελτιώνει από κάθε άποψη τις επιμέρους παραμέτρους σχεδιασμού που είναι :

1. Πολύ μικρή παρέμβαση στο φυσικό περιβάλλον

2. Περιορισμένη δαπάνη υλοποίησης (απαλλοτριώσεις και κατασκευές)

3. Διασφάλιση της επικοινωνίας στις εκατέρωθεν όχθες με γεφυρώσεις μικρών σχετικά ανοιγμάτων....»

Η ανωτέρω επίλυση μπορεί να έχει μικρότερο κόστος υλοποίησης (απαλλοτριώσεις και κατασκευές), αποτελεί όμως εγκιβωτισμό του ρέματος και δεν συμπλέει με τη νέα στρατηγική της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη Βιοποικιλότητα (Biodiversity Strategy for 2030), με ορίζοντα το 2030 που «προτάσει την αποκατάσταση της ελεύθερης ροής των ποταμών και όχι τον εγκιβωτισμό τους». Ποταμός ελεύθερης ροής νοείται ο ποταμός ή τμήμα ποταμού του οποίου η διαμήκης, πλευρική και κατακόρυφη συνδεσιμότητα δεν παρεμποδίζεται από τεχνητές δομές που σχηματίζουν φραγμό και του οποίου οι φυσικές λειτουργίες παραμένουν σε μεγάλο βαθμό ανεπηρέαστες.

Σύμφωνα με τον Κανονισμό της ΕΕ 2024/1991 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Ιουνίου 2024 για την Αποκατάσταση της Φύσης και την Τροποποίηση του Κανονισμού ΕΕ 2022/869 στο πλαίσιο της στρατηγικής της ΕΕ για τη βιοποικιλότητα με ορίζοντα το 2030 απαιτείται να καταβληθούν μεγαλύτερες προσπάθειες για την αποκατάσταση των οικοσυστημάτων γλυκών υδάτων και των φυσικών λειτουργιών των ποταμών. Η αποκατάσταση των οικοσυστημάτων γλυκών υδάτων θα πρέπει να περιλαμβάνει προσπάθειες για την αποκατάσταση της φυσικής συνδεσιμότητας των ποταμών, καθώς και των παρόχθιων και πλημμυρικών περιοχών τους, μεταξύ άλλων μέσω της άρσης των τεχνητών φραγμών προκειμένου να υποστηριχθεί η επίτευξη ικανοποιητικής κατάστασης διατήρησης για ποταμούς, λίμνες και αλλουβιακούς οικοτόπους και είδη που ζουν στους εν λόγω οικοτόπους τα οποία προστατεύονται

από τις οδηγίες 92/43/ΕΟΚ (Οδηγία 92/43/ΕΟΚ για τη Διατήρηση των Φυσικών Οικοτόπων και της Άγριας Πανίδας και Χλωρίδας, όπως αυτή ενσωματώθηκε στην εθνική νομοθεσία (ΦΕΚ 1289/Β'/28-12-98)).

Επιπλέον, στην μελέτη δεν εξετάζονται οι πιθανότητες φθοράς των εκτεταμένων κατασκευών με συρματοκιβώτια, που όπως προκύπτει από την σχετική βιβλιογραφία δεν είναι σπάνιες και έχουν επιπτώσεις στην την υδραυλική παροχτευτικότητα του αντιπλημμυρικού έργου. Στις παρακάτω εικόνες φαίνονται παραδείγματα αστοχιών αυτών των κατασκευών και τα επακόλουθα προβλήματα που μπορεί να προκαλέσουν.

ΙΕ) Στην μελέτη στη σελ. 170 και στη σελ. 188 αναφέρεται:

«.....34. Μετά το πέρας του έργου απαιτείται αποκατάσταση της βλάστησης της περιοχής επέμβασης με έμφαση σε είδη της Αττικής χλωρίδας που δεν απαιτούν μεγάλες ποσότητες αρδευτικού νερού το καλοκαίρι και γενικότερα σε φυτικά είδη που προσήκουν στην περιοχή. Οι εργασίες αποκατάστασης και φύτευσης θα πρέπει να ολοκληρωθούν μετά το πέρας των εργασιών κατασκευής και τμηματικά,

αρχής γενομένης από τμήματα του έργου που έχουν περατωθεί οι χωματουργικές εργασίες και έχουν διαμορφωθεί οι τελικές επιφάνειες. Όλες οι φυτεύσεις να γίνουν με παράλληλη εξασφάλιση άρδευσης για γρήγορη ανάπτυξη και συντήρηση της βλάστησης.

35.Απαιτείται:

α)ειδική φύτευση του φράγματος τόσο στο ανάντη όσο και στο κατόντη τμήμα του με παράλληλη εξασφάλιση των τεχνικών του χαρακτηριστικών

β) ειδική φύτευση των πρανών των διατομών που θα διαμορφωθούν, και γ) διαμόρφωση των εξωτερικών επιφανειών του φράγματος κατά τρόπο ανομοιόμορφο κατά το δυνατόν και εφόσον δεν παρεμποδίζεται η λειτουργικότητα του και δεν θίγονται στα στατικά του χαρακτηριστικά....»

Η μελέτη είναι γενικόλογη και ασαφής ως προς την αποκατάσταση της βλάστησης στις περιοχές των εκτεταμένων εκσκαφών και αποψιλώσεων από όπου θα ληφθούν τα δάνεια υλικά για την κατασκευή του φράγματος. Δεν έχουν αποτυπωθεί και προσδιορίζεται οι επιφάνειες που θα πρέπει να αποκατασταθούν

Επιπλέον δεν υπάρχει κάποια πρόβλεψη στην μελέτη για φυτεύσεις επί των πρανών που θα διαμορφωθούν με τοποθέτηση συρματοκιβωτίων που να περιλαμβάνει ενέργειες αποκατάστασης – ανόρθωσης της βλάστησης, συνεπώς είναι ασαφές αν τελικά πραγματοποιηθούν φυτεύσεις αποκατάστασης της αποψιλωμένης βλάστησης και σε ποιες θέσεις.

Πρέπει να τονιστεί ότι η υφιστάμενη βλάστηση του Ερασίνου (κυρίως καλαμιές και βάτα) αποτελεί φυσικό φίλτρο του νερού του ποταμού από ρυπαντές που έχουν προέλθει, είτε από τη διέλευση του ποταμού από της ανάντη αστικές και βιομηχανικές περιοχές (Κορωπίου και Παιανίας), είτε από την απορροή των επιβαρυνμένων με ρύπους ομβρίων υδάτων από το Αεροδρόμιο, την Αττική οδό και άλλες οδούς.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ – ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Επειδή σύμφωνα με τα ανωτέρω:

- Θα έπρεπε να συνταχθεί μια ενιαία ΜΠΕ, ώστε να μπορεί το έργο να εξεταστεί στο σύνολο του και να εκτιμηθούν οι σωρευτικές συνέπειες και επιπτώσεων του συνόλου του έργου.
- Η μελέτη παρουσιάζει πολλές ελλείψεις, λάθη και αντιφάσεις όπως περιγράφηκαν παραπάνω.
- Αναμενόταν ουσιαστική τροποποίηση του συνολικού έργου δεδομένου η χρηματοδότηση του έργου έχει ανασταλεί διότι διαγνώστηκαν παραβιάσεις της ενωσιακής περιβαλλοντικής νομοθεσίας, και η υιοθέτηση της μηδενικής λύσης στην θέση Γκούρι Μπιμ είναι θετική αλλά αποτελεί μικρό ποσοστό του συνολικού έργου
- Δεν έχει αναλυθεί και αιτιολογηθεί στην παρούσα μελέτη, το πώς θα επηρεάσει το έργο το γεωλογικό περιβάλλον της περιοχής και αντίστροφα.
- Υποβαθμίζονται από την μελέτη, οι αλλοιώσεις που θα επιφέρει το έργο στα μορφολογικά και τοπολογικά χαρακτηριστικά της περιοχής
- Όπως διατυπώθηκε στην Υβριδική ημερίδα διαβούλευσης NATURA 2000, προέκυψε από την μελέτη ότι απαιτείται να τροποποιηθούν κάποια χαρακτηριστικά του έργου του Ερασίνου, προκειμένου να συμβαδίσει με το αντικείμενο NATURA.

- Δεν έχει ερευνηθεί επαρκώς πως θα επηρεαστούν τα πηγάδια της περιοχής εξαιτίας της αλλαγής του συντελεστή κατείσδυσης.
- Δεν εξετάζεται στην υποβληθείσα μελέτη πως θα επηρεαστεί η οικολογική και υδρολογική λειτουργία των τριών προστατευόμενων υδροτόπων Α προτεραιότητας λόγω των εκτεταμένων εκσκαφών, αποψιλώσεων και επενδύσεων των πρανών και του πυθμένα με σκληρά υλικά
- Η ΜΠΕ δεν προτείνει μέτρα για την προστασία του συνόλου των ενδιαιτημάτων των προστατευόμενων υδροτόπων παρά μόνο σημειακές τροποποιήσεις που αφορούν μόνο το αττικόψαρο και τις νεροχελώνες.
- Δεν τεκμηριώνονται επαρκώς οι προτεινόμενες λύσεις και δεν εξετάζονται εναλλακτικές λύσεις , με γνώμονα τη νέα στρατηγική της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη Βιοποικιλότητα με την ελεύθερη ροή ποταμών και τις σύγχρονες μεθόδους bio engineering όπως την ορεινή υδρονομία και τις φυτεύσεις στα πρανή της κοίτης.
- Δεν αποτυπώνεται στην μελέτη το εύρος της καταστροφής της υφιστάμενης παραρεμάτιας βλάστησης, και είναι ασαφές πως θα αποκατασταθεί.
- Επειδή στην υφιστάμενη νομοθεσία που αφορά τον χωρικό σχεδιασμό δεν προβλέπονται για την περιοχή που διέρχεται ο Ερασίνος αλλαγές χρήσης γης (από αγροτική σε αστική) δεν υπάρχει δηλαδή ουσιαστικός πλημμυρικός κίνδυνος για ανθρώπους και οικισμούς στην περιοχή

Προτείνεται να μην εγκριθεί η υποβληθείσα Περιβαλλοντική Μελέτη για την Τροποποίηση των Περιβαλλοντικών Όρων του Έργου: «ΕΡΓΑ ΔΙΕΥΘΕΤΗΣΗΣ Ρ. ΕΡΑΣΙΝΟΥ ΑΝΑΝΤΗ ΤΜΗΜΑ»

Προτείνεται να συνταχθεί νέα ΜΠΕ για το σύνολο του έργου που θα εξετάζει ουσιαστικές εναλλακτικές λύσεις φιλικές στο περιβάλλον όπως είναι η ορεινή υδρονομία, οι φυτεύσεις στα πρανή της κοίτης, η διαπλάτυνση της κοίτης χωρίς επένδυση με συρματοκιβώτια, σε συμφωνία με την οδηγία της ΕΕ για ελεύθερη ροή ποταμών.

Να εξεταστεί η λύση μικρών έργων συγκράτησης της παροχής του Εθνικού Αερολιμένα Ελ. Βενιζέλος , προκειμένου να μειωθεί η ποσότητα του νερού που καταλήγει στον Ερασίνο, και σε αυτή την περίπτωση θα ήταν επίσης σκόπιμο, να εξεταστεί η λύση κατασκευής ενός μικρότερου σε διαστάσεις φράγματος.

Αν η χρήση συρματοκιβωτίων περιοριστεί στις απολύτως αναγκαίες θέσεις δηλαδή στα τεχνικά έργα διασταύρωσης του ρέματος με το οδικό δίκτυο, θα εξοικονομηθούν πόροι για να απαλλοτριωθούν οι αναγκαίες εκτάσεις για την διαπλάτυνση της οριοθετημένης της κοίτης, ώστε το έργο να ανταποκρίνεται στις υδραυλικές απαιτήσεις των μελετών.

Να περιληφθούν στην μελέτη του έργου η φυτοτεχνική μελέτη αποκατάστασης αποψιλώσεων, καθώς και όποια άλλη φυτοτεχνική μελέτη απαιτηθεί για την φύτευση των πρανών της κοίτης και την αναβάθμιση του φυσικού περιβάλλοντος.

Οι συντάξασες,

Ελένη Πετούρη
 Αρχιτέκτων Μηχανικός, MSc

Λεωνιδοπούλου Δήμητρα
 Δρ. Γεωλόγος

Στη συνέχεια το λόγο έλαβε ο επικεφαλής της Δημοτικής Παράταξης «Αλλαγή στο Δήμο» κ.Χασιώτης Σταμάτιος, ο οποίος μεταξύ άλλων δήλωσε τα εξής: «...Αναφέρουμε επιγραμματικά τις απόψεις της παράταξης μας σχετικά με την ΜΠΕ που αφορά το έργο στον Ερασίνο και τις επιπτώσεις από την δημιουργία του τεχνικού έργου όπως έχει προταθεί. Θεωρούμε ότι χάνεται μια σημαντική ευκαιρία για μια παρέμβαση που θα μετατρέψει το πρόβλημα των πλημμυρών σε πλεονέκτημα για την περιοχή. Δημιουργώντας προϋποθέσεις για την αύξηση του αγροτικού εισοδήματος, προτείνουμε δίκτυο ήπιας άρδευσης των καλλιεργειών και συντήρηση - ανάδειξη των υπάρχοντων παλαιών πηγαδιών (και όχι εξαφάνιση τους), πέραν της φύτευσης στα πρανή, προσεκτικό καθαρισμό και του υδροβιότοπου βάσει οδηγιών διατήρησης των ειδών, ώστε να παραμείνει επισκέψιμος (παρατηρητήριο υδροβιότοπου). Επίσης, βασικές υποδομές αγροτουρισμού εναρμονισμένες με τις κατευθυντήριες οδηγίες από την Ευρωπαϊκή Ένωση για την διατήρηση του πολύτιμου πόρου που λέγεται Νερό αλλά και της περιοχής Natura που μπορεί να αποτελέσει πόλο εναλλακτικού τουρισμού συνδυασμένο με την αρχαιολογική περιοχή της Βραώνας. Συνεργασία με το Αεροδρόμιο για την διαχείριση, έλεγχο της ποιότητας και επιπλέον επαναχρησιμοποίηση των ποσοτήτων νερού που καταναλώνει. Προτείνουμε επιπλέον μια σημαντική στρατηγική αλλαγή στην δημιουργία του προβλεπόμενου αλλά μηδέποτε υλοποιημένου Φορέα για το Αττικό Πάρκο, ο οποίος θα αναλάβει τις αρμοδιότητες που τώρα βρίσκονται στην Περιφέρεια, αλλά εκ του νόμου έχουν ψηφιστεί για αυτόν, με πλέον σοβαρές δυνατότητες χρηματοδότησης προγραμμάτων ως αρμόδιος, για την χάραξη πολιτικής αειφορίας για την περιοχή...».

Εν συνεχεία, το λόγο η επικεφαλής της Δημοτικής Παράταξης «Αλλάζουμε Ζωή» κα Ζωή Γιαννάκη, η οποία δήλωσε: «...Ζητάμε να συνταχθεί μια καινούρια ενιαία σύγχρονη μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων, χωρίς λάθη, παραλείψεις και ασάφειες. Είναι επιτακτική η ανάγκη να ελεγχθούν τα νερά του αεροδρομίου ποιοτικά και ποσοτικά. Ζητάμε να απαλλοτριωθούν οι αγροτικές εκτάσεις που μέχρι σήμερα δεν έχουν αποζημιωθεί, ώστε να πραγματοποιηθεί διαπλάτυνση της κοίτης του Ερασίνου,

όπου είναι αναγκαίο. Είναι απαραίτητη μία φυτοτεχνική μελέτη για τη φύτευση των κοιτών, ώστε να καταστούν χώροι αναψυχής για περιπατητές και επισκέπτες. Ζητάμε να αρδεύονται οι αγροτικές καλλιέργειες πλησίον του Ερασίνου και να μην σπαταλάμε καθαρό νερό στη θάλασσα. Θέλουμε να μην υπάρξει επιπλέον χρονοκαθυστέρηση στην πραγματοποίηση σχετικής ημερίδας από πλευράς δημοτικής αρχής, γιατί εάν χρονοτριβούμε κινδυνεύει και η χρηματοδότηση του έργου. Γι'αυτό προτείνουμε να συμμετάσχουμε ως παράταξη στη διοργάνωση της ημερίδας αυτής, βάζοντας τέλος στην παραπληροφόρηση που υπάρχει σήμερα στην πόλη μας...».

Στη συνέχεια, η κα Πρόεδρος κάλεσε το Δημοτικό Συμβούλιο να αποφασίσει σχετικά.

Ο Δημοτικός Σύμβουλος κ.Δρίτσας Χρήστος δηλώνει παρών.

Το Δημοτικό Συμβούλιο αφού άκουσε την Πρόεδρο αυτού, έλαβε υπόψιν τις διατάξεις του ν.3852/2010 «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης-Πρόγραμμα Καλλικράτης», τις διατάξεις του ν.3463/2006 «κύρωση του Κώδικα Δήμων και κοινοτήτων», την υπ' αριθμ. πρωτ. 251249/27-2-2025 (Α.Π. εισ. 4242/27-2-2025) αποστολή ανακοίνωσης από το Περιφερειακό Συμβούλιο της Περιφέρειας Αττικής, την υπ' αριθμ. πρωτ. οικ. 6837/4-4-2025 εισήγηση της Διεύθυνσης Τεχνικών Υπηρεσιών, τις απόψεις με αρ.πρωτ.εισερχ.Δήμου 7080/10-4-2025 του Αν.Καθ.ΙΣΠΑ ΕΚΠΑ κ.Δ.Σ., καθώς και τις απόψεις με αρ.πρωτ.εισερχ.Δήμου 7082/10-4-2025 της Ομοσπονδίας Συλλόγων Πόρτο Ράφτη Αττικής (ΟΣΠΑ)

ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ ΟΜΟΦΩΝΑ

Γνωμοδοτεί κατά της υποβληθείσας Περιβαλλοντικής Μελέτης για την Τροποποίηση των Περιβαλλοντικών Όρων του Έργου: «ΕΡΓΑ ΔΙΕΥΘΕΤΗΣΗΣ Ρ. ΕΡΑΣΙΝΟΥ ΑΝΑΝΤΗ ΤΜΗΜΑ», σύμφωνα με την εισήγηση της Διεύθυνσης Τεχνικών Υπηρεσιών, ως αναλυτικά παρατίθεται στο εισηγητικό μέρος της παρούσης.

Το Δημοτικό Συμβούλιο προτείνει, την σύνταξη νέας ΜΠΕ για το σύνολο του έργου που θα εξετάζει ουσιαστικές εναλλακτικές λύσεις φιλικές στο περιβάλλον όπως είναι η ορεινή υδρονομία, οι φυτεύσεις στα πρανή της κοίτης, η διαπλάτυνση της κοίτης χωρίς επένδυση με συρματοκοιβώτια, σε συμφωνία με την οδηγία της ΕΕ για ελεύθερη ροή ποταμών.

Επίσης, θα πρέπει να εξεταστεί η λύση μικρών έργων συγκράτησης της παροχής του Εθνικού Αερολιμένα Ελ. Βενιζέλος, προκειμένου να μειωθεί η ποσότητα

του νερού που καταλήγει στον Ερασίνο, και σε αυτή την περίπτωση θα ήταν επίσης σκόπιμο, να εξεταστεί η λύση κατασκευής ενός μικρότερου σε διαστάσεις φράγματος.

Αν η χρήση συρματοκιβωτίων περιοριστεί στις απολύτως αναγκαίες θέσεις δηλαδή στα τεχνικά έργα διασταύρωσης του ρέματος με το οδικό δίκτυο, θα εξοικονομηθούν πόροι για να απαλλοτριωθούν οι αναγκαίες εκτάσεις για την διαπλάτυνση της οριοθετημένης της κοίτης, ώστε το έργο να ανταποκρίνεται στις υδραυλικές απαιτήσεις των μελετών.

Προτείνει τέλος, να περιληφθούν στην μελέτη του έργου η φυτοτεχνική μελέτη αποκατάστασης αποψιλώσεων, καθώς και όποια άλλη φυτοτεχνική μελέτη απαιτηθεί για την φύτευση των πρυνών της κοίτης και την αναβάθμιση του φυσικού περιβάλλοντος.

Η παρούσα απόφαση έλαβε αύξοντα αριθμό **77/2025**.

Εξαντληθέντων των θεμάτων της Ημερήσιας Διάταξης, λύεται η συνεδρίαση.

Αφού συντάχθηκε το παρόν πρακτικό υπογράφεται ως ακολούθως:

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΔΡΑΚΟΥ ΔΗΜΗΤΡΑ

Ο ΔΗΜΑΡΧΟΣ

ΑΛΛΑΓΙΑΝΝΗΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ

ΤΑ ΜΕΛΗ

ΑΪΔΙΝΙΩΤΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ
ΚΟΛΙΑΒΑΣΙΛΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ
ΜΠΙΣΙΩΤΗΣ ΧΡΗΣΤΟΣ
ΒΑΜΠΟΡΑΚΗ ΜΕΛΠΟΜΕΝΗ
ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ
ΝΑΣΣΟΥ ΦΩΤΕΙΝΗ
ΝΙΚΟΛΑΚΟΠΟΥΛΟΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ
ΠΑΝΟΥΡΓΙΑΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ
ΔΡΑΚΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ
ΦΩΤΕΙΝΟΥ ΖΑΦΕΙΡΙΑ
ΧΡΥΣΑΦΗΣ ΣΤΑΥΡΟΣ
ΜΑΝΤΑΛΑ ΜΑΡΙΑ – ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ
ΔΡΙΤΣΑ ΣΤΑΥΡΟΥΛΑ
ΜΠΟΥΡΑ ΕΛΕΝΗ
ΚΟΦΙΝΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ
ΜΑΥΡΟΜΑΤΤΗ ΜΑΡΙΚΑ
ΧΑΣΙΩΤΗΣ ΣΤΑΜΑΤΙΟΣ
ΚΙΜΠΕΖΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ
ΣΤΟΥΡΑΪΤΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ
ΓΙΑΝΝΑΚΗ ΖΩΗ
ΠΙΝΤΖΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ
ΔΡΙΤΣΑΣ ΧΡΗΣΤΟΣ

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ

Ο ΔΗΜΑΡΧΟΣ

ΑΛΛΑΓΙΑΝΝΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

**Ο ΕΙΔΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
ΚΟΛΙΑΒΑΣΙΛΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ**